

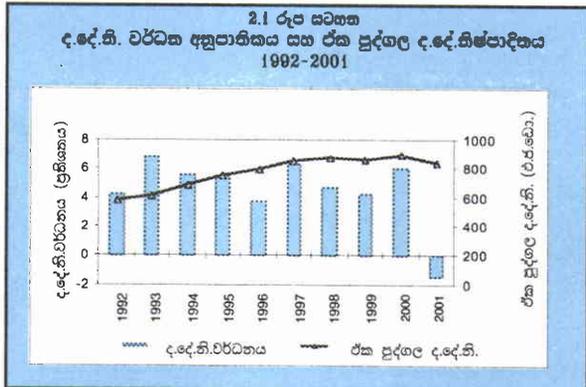
2. ජාතික ආදායම සහ වියදම

2.1 සමස්ත උපතනීන්

2001 වර්ෂයේදී, මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි) සියයට 1.4 කින් පහත වැටුණේය. මෙය 1948 නිදහසින් පසු සෘණ ආර්ථික වෘද්ධියක් වාර්තා වූණු ප්‍රථම අවස්ථාව විය. මෙයට ප්‍රථම අඩුම ආර්ථික වෘද්ධි අනුපාතිකය වූ සියයට 0.2 ක වාර්තා වී තිබුණේ තරුණ කැරැල්ලක් හේතුවෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ඇණහිටි 1971 වර්ෂයේදීය. ආර්ථිකය සියයට 5 ක්වූ සිය දිගුකාලීන වර්ධන උපතනියත් 2001 වර්ෂයේදී තාවකාලික වශයෙන් දුරස්ථ වීම හේතු කිහිපයක සෘණාත්මක ප්‍රතිඵල පිළිබිඹු කළ අතර, එය ආර්ථිකයේ සමාහාර ඉල්ලුම සහ සමාහාර සැපයුම යන දෙඅංශය කෙරේම බලපෑවේය. සැපයුම් අංශය පළකන කළ, වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයෙහි වර්ධන වේගය අඩුවීම් හෝ පහත වැටීම් වාර්තා වූණු අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ආර්ථික කර්තව්‍යයන්ගේ ලාභදායකත්වය සැලකිය යුතු අන්දමින් අඩු විය. ඉල්ලුම් අංශයෙන් පළකන කළ, ඓතිහාසිකව ඉහළ නැගීමේ ප්‍රවණතාවයක් පිළිබිඹු කළ සමස්ත ඉල්ලුමෙහි ප්‍රධාන මූලය වන පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම, ආර්ථික තත්ත්වය පරිහාණිකර වීමත්, මිල ගණන් ඉහළ යාමත් නිසා මෙම වසරේදී මූර්ත වශයෙන් පෙර වර්ෂයේ මට්ටමෙහිම පැවතිණ. 2000 වර්ෂයේදී, මූර්ත පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදමෙහි වර්ධනය සියයට 5 ක් විය. පෞද්ගලික අංශය අවදානම් පිළිබඳ පරික්ෂාකාරී වීම නිසාත්, වැඩෙන මූල්‍ය සම්බාධක යටතේ රාජ්‍ය අංශයට ආයෝජන වියදම් කපා හරින්නට සිදුවීම නිසාත්, 2001 වර්ෂයේදී ආයෝජන වියදම් මූර්ත වශයෙන් පළකන කළ සියයට 17.1 කින් අඩු විය. ආර්ථික වෘද්ධිය සෘණ තත්ත්වයක පැවතීම හේතුවෙන් ඉතිරි කිරීමේ අවකාශය අඩු වී දේශීය ඉතුරුම් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 17.4 සිට සියයට 15.3 දක්වා පහත වැටීම නිසා ආයෝජන කටයුතු සඳහා ඇති සම්පත් හි වර්ධනය වීමද සැලකිය යුතු වශයෙන් අඩුවිය. ආර්ථිකයෙහි පවත්නා අවස්ථාවන්හි අඩු වීම තවදුරටත් පිළිබිඹු කරමින් විරැකියා අනුපාතය වර්ෂය තුළ දී සුළු වර්ධනයක් පෙන්වීය.

ආර්ථිකය 2000 වර්ෂයේ දී මැනවින් ක්‍රියාත්මක වෙමින්, සියයට 6 ක වර්ධන වේගයක් වාර්තා කළේ වී නමුදු, ආර්ථික වෘද්ධි වේගය අඩාල වීමේ ලක්ෂණ 2000 වර්ෂයේ පසු භාගයේ සිටම දකින හැකි විය. 2000 වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගයේදී ආර්ථික වර්ධන වේගය සියයට 6.9 ක් වූ අතර, වර්ෂයේ දෙවන භාගයේදී එය සියයට 5.2 දක්වා අඩුවිය. ප්‍රධාන වශයෙන් කාර්මික රටවල ආර්ථික ක්‍රියා-කාරකම්හි මන්දගාමීත්වය හේතුවෙන් ගෙන කාර්මික අපනයනයන් සඳහා වූ ඉල්ලුම පහත වැටීම නිසාත්, අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන්ගේ හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික අංශයේ වාර්තා වූණු පසුබෑම නිසාත්, 2001 වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගයේදී ආර්ථික වර්ධන වේගය සියයට 0.9 දක්වා තව දුරටත් අඩු විය. ඉතාමත් දුෂ්කර අභ්‍යන්තර හා බාහිර සාධක යටතේ ආර්ථික වර්ධනය සෘණ සංඛ්‍යාවක් බවට පත් වූයේ වර්ෂයේ

දෙවන භාගයේදීය. නියඟය අඛණ්ඩව පැවතීම හා ඒ හේතුවෙන් දිගුකාලීන විදුලිය ඇණ හිටුවීම් කරන්නට සිදුවීම, ජූලි මාසයේදී කටුනායක ගුවන් තොටුපලට එල්ල වූ ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරය හා එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මුහුදු සහ ගුවන් ගමන් සඳහා රක්ෂණ අධිභාරයන් පැනවීම, අගෝස්තු මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හැරීමත් සමඟ කුළුගැන්වුණු දේශපාලන අස්ථාවරභාවය යනාදී කරුණු වර්ෂයේ අග භාගයේදී ආයෝජන සහ ව්‍යාපාරික විශ්වාසදායකත්වය කෙරේ ඉතා අයහපත් අන්දමින් බලපෑවේය. තවත් අයහපත් සිදුවීම්ක් වූයේ සැප්තැම්බර් 11 වැනිදා ඇමරිකාවේ ආර්ථික හා දේශපාලන මර්මස්ථානයන්ට එල්ල කළ ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාර සහ ඉන් ඇති වූ අතුරු ප්‍රතිඵලයක් හේතුවෙන් ගෙන, මේ වන විටත් අර්බුදයකට මුහුණ දී සිටි, ශ්‍රී ලංකා අපනයන් සඳහා ප්‍රධාන වෙළඳපල වන ඇමරිකානු ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම තවදුරටත් පමා වීමයි. මෙම දුෂ්කර තත්ත්වයන් යටතේ වර්ෂයේ දෙවන භාගයේදී ආර්ථික වර්ධනය සෘණ තත්ත්වයකට පත්වීම තොවුළුකවිය හැකි කරුණක් විය. එම සෘණ වර්ධනය සියයට 3.5 ක්වූ අතර, ඒ අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය වාර්ෂිකව සියයට 1.4 කින් පහත වැටුණේය.

මේ අතරතුර, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන, විදේශයන්ගෙන් ලැබෙන ශුද්ධ සාධක ආදායමට ගළපන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 1.3 කින් පහත වැටුණේය. 2000 වර්ෂයේදී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය සියයට 5.8 ක් විය. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදායමේ හැසිරීම වඩා යහපත් වූ නිසා 2001 වර්ෂයේදී දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ පහත වැටීම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ පහත වැටීමට වඩා අඩු විය. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදායම අඛණ්ඩවම සෘණ අගයක් වී නමුදු 2001 වර්ෂයේදී සාධක සඳහා වන ගෙවීම් පහත වැටීම නිසා යහපත් වර්ධනයක් පෙන්වීය. මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ජාත්‍යන්තර පොළී අනුපාතික පහත වැටීම කරණ කොටගෙන විදේශීය ණය ගැනීම් වූ පොළී ගෙවීම් සැලකිය යුතු අන්දමින් අඩුවීමයි.

2001 වර්ෂයේදී, ලෝක ආර්ථිකය ද ඉමහත් දුෂ්කර-තාවයන්ට මුහුණ පෑවේය. බොහෝ රටවල ආර්ථික වර්ධන වේගයෙහි අඩුවීම් අත්විඳිද්දී, සමහර රටවල් සෘණ ආර්ථික වර්ධනයන්ට මුහුණ දුන්න. 2000 වර්ෂයේදී ඉන්ධන මිල ගණන් ඉහළ යාම, කොටස් වෙළඳපලවල ක්‍රියාකාරීත්වය

දුර්වල වීම, බොහෝ රටවල විශේෂයෙන් ඇමරිකාවේ තොරතුරු තාක්ෂණික අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පහත වැටීම, ජපානයේ මූල්‍ය සහ ආයතනික අංශයන් හි දුෂ්කරතා තවදුරටත් අඛණ්ඩව පැවතීම සහ මේ කරුණු හේතුවෙන් සංවර්ධිත රටවල දේශීය ඉල්ලුම පහත වැටීම ආදී හේතූන් 2001 වර්ෂයේ ලෝක ආර්ථික වර්ධනය පහත වැටීමට බලපෑ හේතු සාධක වූ කරුණු අතර විය. වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගයේ දී ලෝක ආර්ථික මන්දගාමීත්වයට හේතු වූයේ ඇමරිකානු ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පැමිණීම ප්‍රමාද වීම, යුරෝපයේ වර්ධනය පහත වැටීම සහ අඛණ්ඩව පැවති ජපානයේ ආර්ථික අවපීඩනය යන කරුණුයි. මෙම ප්‍රවණතාවය වර්ෂයේ දෙවන භාගයේදී යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි මුලදී අපේක්ෂා කළ මුත් ඇමරිකාවට එල්ල වූණු ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාර එය කීවු කිරීමට සමත් විය. තොරතුරු තාක්ෂණික අංශයට කෙරෙන ආයෝජන අඩුවීම නැගෙනහිර ආසියාවටත්, මූල්‍ය තත්ත්වයන්හි ඇති වූ ප්‍රහාණී තත්ත්වය නැගී එන වෙළඳ-පලවල් රාශියකටත් වශයෙන් අයහපත් අන්දමින් බලපෑමින් සංවර්ධිත රටවල ඇති වූ ආර්ථික මන්දගාමීත්වය ලෝකයේ සෙසු කලාප කරා ව්‍යාප්ත විය. සෑම ප්‍රධාන රටකම පාහේ කෙටි කාලීන ආර්ථික පුරෝගතනයන් මෙම තත්ත්වය යටතේ නැවත නැවතත් පහත දැමීමට සිදුවිය. වෘද්ධි අපේක්ෂකයන් පහත වැටීම සංවර්ධනය වන රටවලින් කෙරෙන අපනයන සඳහා වන ඉල්ලුම අඩු වීමට ද, ප්‍රාථමික භාණ්ඩයන් බොහොමයක මිල ගණන් පහත දැමීමට ද හේතු විය. චීනය, රුසියාව, ඉන්දියාව හා වියට්නාමය වැනි රටවල් කිහිපයක් හැර බොහෝ රටවල් ලෝක ආර්ථික මන්දගාමීත්වය හේතුවෙන් පීඩනයට පත් වූහ. ලෝක නිමැවුමෙහි වර්ධනය වර්ෂ 2001 සඳහා සියයට 2.4 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, එය පෙර දී පුරෝගතනය කළ වර්ධන අනුපාතිකය වූ සියයට 4.2 සමඟ සසඳන කළ කියුණු පහත වැටීමත් දක්වන අතර පසුගිය වසරේ වාර්තා කළ සියයට 4.8 ක වර්ධනය හා පසුගිය දශකය තුළ වාර්තා වූණු සාමාන්‍ය වර්ධන අනුපාතිකය වූ සියයට 3 සමඟ සසඳන විට විශාල අඩුවීමක් සනිටුහන් කරයි. මෙම තත්ත්වය ලෝක වෙළඳ කටයුතුවල වර්ධනයෙහි ද පිළිබිඹු විය. 2000 වර්ෂයේදී ලෝක වෙළඳ පරිමාව සියයට 10 ඉක්මවා වර්ධනය වූණු අතර 2001 වර්ෂයේදී එම වර්ධනය සියයට 1 කටත් වඩා අඩු විය. වසර 2000 දී ලෝක ආර්ථික නැගීමත් සමඟ පිබිදීමට පත් වූණු ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකය වසර 2001 ලෝක ආර්ථික පසුබෑමත් සමඟ සංකෝචනය විය. දේශීය වශයෙන්ද මුහුණ පෑ දුෂ්කරතාවයන් හේතුවෙන්, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ පසුබෑම සාපේක්ෂ වශයෙන් විශාල විය.

වර්ෂ 2001 දී කාර්මික අංශයේ¹ පහත වැටීම සියයට 2 ක් විය. කාර්මික අංශයෙන් සියයට 60 ක් ඉක්මවා දියක වන නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයේ එකතු කළ අගය සියයට 4 කින් පහත වැටිණ. මෙම අංශය 1977 දී සියයට 0.6 ක අඩුවීමක් වාර්තා කළ අතර, එතැන් සිට වාර්ෂිකව

සාමාන්‍යයෙන් සියයට 7 ඉක්ම වූ වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් ආර්ථික ලිහිල් කරණයෙන් පසු යුගයේ වාර්තා වූණු ආර්ථික වර්ධනයට ගාමක විය. මෙම වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ අපනයනානිමුඛ කාර්මික අංශයෙන් ලැබුණු දයකත්වයයි. අපනයනානිමුඛ කර්මාන්ත ඉතා විශාල ආනයන සංයුතියක් සහිත සහ ඉතා තරඟකාරී වෙළඳපල තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් කර්මාන්ත කෙරේ සංකේන්ද්‍රගතව පැවතිණ. හේතූන් කිහිපයක් නිසා 2001 වර්ෂයේදී ඇඟළුම් කර්මාන්තය අර්බුදකාරී අවස්ථාවකට මුහුණ දුන්නේය. ලෝක වෙළඳපොළේ අධි සැපයුම් තත්ත්වයක් පැවතීම හා ඒ හේතුවෙන් මිල ගණන් පහත වැටීම, චීනය, කාම්බෝජය හා වියට්නාමය වැනි අඩු පිරිවැයකින් නිපදවන රටවලින් එල්ල වූණු කියුණු තරඟය, යුරෝපීය වෙළඳපලට භූගෝලීය වශයෙන් ආසන්න පැරණි සෝවියට් දේශයට අයත්ව තිබූ රටවල් වෙළඳපලට ප්‍රවිශ්ඨ වීම සහ ප්‍රධාන ගැණුම්කරුවන් වන ඇමරිකානු සහ යුරෝපීය ආර්ථිකයන්හි වාර්තා වූ මන්දගාමී වර්ධනය වැනි හේතූන් මෙම අර්බුදය ඇති කරවීමට ඒකරාශී වූ කාරණාවන් විය. මීට අමතර ව ඇමරිකාව විසින් කැරිබියානු සහ උප සහරානු රටවලට සිය වෙළඳපලට පංගු සීමාවන් නොමැතිව ප්‍රවිශ්ඨ වීමට ඉඩ ලබාදීමද ඇමරිකාවට යැවෙන ශ්‍රී ලාංකික ඇඟළුම් කෙරෙහි අනර්ථකාරී අන්දමින් බලපෑවේය. 2001 වර්ෂයේ අන්දකීම් වලින් ප්‍රකාශිත වූයේ ශ්‍රී ලංකාවට මෙම වෙළඳපලෙහි සුරක්ෂිතව සිටීමට නම් ඇය වඩා තරඟකාරී විය යුතු බව හා සිය ප්‍රධාන ගැණුම්කරු වන ඇමරිකානු වෙළඳපලින් බැහැර වෙනත් වෙළඳපලවල් සොයා ගත යුතු බවයි. වඩාත් වැදගත් පාඩම වූයේ ඇඟළුම් කර්මාන්ත කෙරෙහි සංකේන්ද්‍රගත වීමෙන් මිදී අපනයනානිමුඛ කර්මාන්තයන් ව්‍යුහාත්මක වශයෙන් වෙනස් විය යුතු බව හා පුළුල් විවිධාංගීකරණයකට යොමු විය යුතු බවයි. මේ හැර නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාමද නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයෙහි එකතු කළ අගය පහත දමන්නට හේතු විය. විදුලිය, ජලය, දුරකතන පහසුකම් සහ ඉන්ධන මිල 2000 වසරට සාපේක්ෂව 2001 වර්ෂයේදී සීඝ්‍ර වශයෙන් ඉහළ ගියේය. මීට අමතරව, වර්ෂයේ අග භාගයේදී විදුලිය ඇත හිටුවීම අඛණ්ඩව සිදු කිරීමද නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට අයහපත් අන්දමින් බලපෑවේය.

2001 වර්ෂයේදී, කෘෂිකාර්මික අංශයේ එකතු කළ අගය සියයට 3 කින් පහත වැටිණ. මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ වසර මුළුල්ලේ පැවති අයහපත් කාලගුණයයි. අනෙකුත් ප්‍රධාන අංශයන් දෙක වන කාර්මික හා සේවා අංශය මෙන් නොව කෘෂිකාර්මික අංශය දිගු කලක් මුළුල්ලේ උච්ඡාවචනයන්ට භාජනය වී ඇති අතර, මෙම අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරේ කාලගුණික සාධකයන් විශාල වශයෙන් බලපායි. කෙසේ වුවත් කෘෂිකාර්මික අංශයේ වර්ධන හැකියාව සංකෝචනය කළ දිගුකාලීන ප්‍රශ්නය වන්නේ මෙම අංශයේ ඵලදායීතාවය අඩු මට්ටමක පැවතීමයි. මෑත වර්ෂවලදී, වතු අංශයේ සහ දේශීය අංශයේ ඇතැම් හෝගවල ඵලදායීතාවයේ

1 මෙම විග්‍රහයට අදාල ආංශික වර්ගීකරණය ජාත්‍යන්තර සම්මත කර්මාන්ත වර්ගීකරණය - තුන්වෙනි සංශෝධනයට අනුරූපව ලෝක බැංකු ප්‍රකාශනයක් වන "World Development Indicators" සඳහා සකස් කරන ලද වර්ගීකරණයට අනුව වෙනස් කරන ලදී. නව වර්ගීකරණයට අනුව, ජාත්‍යන්තර වර්ගීකරණයේ 1-5 දක්වා කෘෂිකර්මාන්තයද, 10-45 දක්වා කර්මාන්තද, 50-99 දක්වා සේවාවන්ද ඇතුළත් වෙයි. මේ අනුව, කෘෂිකාර්මික අංශයට වනාන්තර සහ මත්ස්‍ය යන උප අංශයන් ඇතුළත් වන අතර, කාර්මික අංශයට පතල් හා කැණීම්, නිමැවුම් කර්මාන්ත, විදුලිය, ගෑස් සහ ජලය සහ ඉදිකිරීම් යන අංශ ඇතුළත් වෙයි. අනෙකුත් සියළු උප අංශයන් සේවා වශයෙන් සැළකේ.

ඉහළ යාමක් දැකිය හැකි විය. වතු වැවිලි අංශයේ, නේ වගාවේ ඵලදායීතාවය පෞද්ගලික කළමනාකරන ආයතනයන් විසින් අනුගමනය කළ වඩා හොඳ කළමනාකරන විධි ක්‍රම සහ වගා ක්‍රම හේතුවෙන් ඉහළ ගියේය. දේශීය කෘෂි-කර්මාන්ත අංශය සළකන කළ වී වගාවේ ඵලදායීතාවය පසුගිය දශකයේ දී හේතු ගණනාවක් නිසා සැලකිය යුතු අන්දමින් ඉහළ ගියේය. රාජ්‍ය අංශයේ ඒකාධිකාරය ඉවත් කිරීමෙන් පසු, ගොවීන්ට පෞද්ගලික අංශයෙන් දියුණු කළ බීජ වී ලබා ගැනීමේ හැකියාව ලැබීම සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ "යාය වැඩ සටහන" විසින් විශේෂයෙන් වාරිපෝෂිත වී වගාවන් සඳහා හඳුන්වා දුන් කාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම මෙම ඵලදායීතාවය ඉහළ යාමට දයක විය. අඩු අස්වැන්නක් සහිත වර්ෂාපෝෂිත ඉඩම්වල වී වගාව අතහැර දැමීමද මෙම ඵලදායීතාවය ඉහළ යාමට දයක විය. මෙම පසුබිම යටතේ 2001 වර්ෂයේදී කෘෂිකාර්මික අංශයේ එකතු කළ අගය පහත වැටීම, සාමාන්‍ය කාලගුණික තත්ත්වයන් සමඟ ප්‍රතිස්ථාපනය වන වක්‍රීය කරුණක් වශයෙන් දක්විය හැකිය.

ප්‍රවාහනය, සංචිචේදනය, කොග හා සිල්ලර වෙළඳ මූල්‍ය සේවා, රාජ්‍ය පරිපාලනය සහ වර්ගීකරණය නොකළ අනෙකුත් සියලු සේවාවන් ඇතුළත් සේවා අංශය සමස්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 52.5 කට දයක වෙයි. 2001 වර්ෂයේදී මෙම අංශයේ එකතු කළ අංශය සියයට 0.5 කින් පහත වැටිණි. මීට හේතුවූයේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ කටයුතුවල සිදු වූ සංකෝචනය සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන අංශයන් වූ කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික අංශයන්ගෙන් වාර්තා වූ පසුබෑමයි.

වියදම් අංශයෙන් සළකන කළ, පවත්නා වෙළඳපල මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2000 වර්ෂයේදී වාර්තා වූ රුපියල් 1,258 ට සාපේක්ෂව රුපියල් මිලියන 1400 ක් විය. ආර්ථික වර්ධනයේ පහත වැටීමක් සිදු වූ පසුබිමක දී වූ මෙම ඉහළ යාම හුදෙක්ම මිල ගණන්හි ඉහළයාම නිසා සිදු වූවක් විය. වර්ෂ 2000 දී සියයට 6.7 ක්වූ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අවධමනකය මගින් පිළිබිඹු කරන සමස්ත මිල උද්ධමනය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 13.0 ක් විය. මෙම ඉහළ උද්ධමනයට විශාල වශයෙන් හේතු වූයේ වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම පහත වැටීමයි. ඒ අනුව පසුගිය වසරේදී රුපියල් 68,102 ක්වූ ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ 2001 වර්ෂයේදී සියයට 9.8 කින් ඉහළ යමින් රුපියල් 74,760 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇත.² ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ඉහළ යාම සමස්ත මිල උද්ධමනයේ බලපෑම සම්පූර්ණයෙන් සමහන් කිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවූයෙන් 2001 වර්ෂයේදී ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය මූර්ත වශයෙන් පහත වැටිණි. ඇමරිකානු ඩොලර් වටිනාකම අනුව ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, 2001 වර්ෂයේදී ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල් සියයට 15.1 ක සාමාන්‍යකින් අවප්‍රමාණය වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ඩොලර් 899 සිට 837 දක්වා සියයට 6.9 කින් අඩු විය. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පහත වැටීම සේවා නියුක්ති මට්ටම කෙරේද බලපෑවේය. විරැකියා අනුපාතය 1993 සිට 2000 වර්ෂය දක්වා සියයට

13.8 සිට 7.6 දක්වා අඛණ්ඩව පහත වැටුණු නමුදු 2001 වර්ෂයේ සියයට 7.8 දක්වා සුළු වැඩිවීමක් පෙන්වීය. ශ්‍රම හමුදාව සහභාගිත්වය අනුපාතයද 2001 වර්ෂයේ තුන්වැනි කාර්තුව අවසාන වන විට සියයට 49.2 සිට සියයට 48.3 දක්වා අඩු විය. ශ්‍රම වෙළඳපලෙහි පවත්නා අනම්‍යශීලීතාවය හේතුකොට ගෙන සේවකයන් ඉවත් කිරීම අපහසු කාර්යයක් බැවින් ආර්ථික වර්ධනය පහත වැටීමේ මුළු බලපෑම සේවා නියුක්ති සංඛ්‍යාවන්හි පිළිබිඹු නොවන බව විශ්වාස කෙරේ.

මූත වර්ෂවලදී පවත්නා වෙළඳපල මිල යටතේ වාර්ෂිකව සියයට 15 ඉක්මවා වර්ධනය වූණු ආයෝජන වියදම (දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය) 2001 වර්ෂය සඳහා රුපියල් බිලියන 308 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, එය 2000 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 12.5 ක අඩුවීමක් වෙයි. මේ අනුව, 2000 වර්ෂයේ සියයට 28 ක් වශයෙන් වාර්තාගත ඉහළ තත්ත්වයකට පත් වූණු දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ, අනුපාතයක් වශයෙන් වන ආයෝජන වියදම, 2001 වර්ෂයේදී සියයට 22 ක් දක්වා පහත වැටුණේය. ආයෝජනයේ මෙම අඩුවීම මුළුමනින්ම පෞද්ගලික ආයෝජන සියයට 14.5 කින් අඩුවීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් විය. රාජ්‍ය ආයෝජන, පෞද්ගලික ආයෝජනයන් පහත වැටීමේ බලපෑම අඩු කෙරෙන අන්දමින් හැසිරිය යුතුව තිබුණත් රාජ්‍ය මූල්‍ය සීමාකම් හේතුවෙන් අපේක්ෂිත මට්ටමෙන් කටයුතු කිරීමට ඊට නොහැකි විය. රාජ්‍ය ආයෝජනයන්ගේ වර්ධනය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 2.1 කට සීමා විය. පෞද්ගලික ආයෝජන අඩුවීමට හේතු වූ කරුණු අතර මූර්ත ආර්ථික වර්ධනය පහත වැටීම, ආයතනික ඉතුරුම් අඩුවීම සහ දේශීය සහ විදේශීය වශයෙන් වන ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුකොට ගෙන කර්මාන්තයන්හි අතිරික්ත ධාරිතාවක් පැවතීම වැනි කරුණු ප්‍රධාන වෙයි. මීට අමතරව දේශපාලන ක්‍ෂේත්‍රයේ ඇති වූ අස්ථාවර භාවය සහ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගයන්ගේ ප්‍රතිවිරෝධතාවය ව්‍යාපාරික විශ්වාස-දයකාවය බිඳ වැටීමටද එතුළින් ආයෝජනය අඩු කිරීමටද බලපෑවේය. ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනය ඇමරිකානු ඩොලර් වටිනාකමින් සියයට 38 කින් පහත වැටීම මගින් ආයෝජන වියදමෙහි වූ අඩුවීම ආනයනික සංඛ්‍යා මගින් ද පිළිබිඹු කෙරිණි. කෙසේ වුවත්, වසර 2000 දී ශ්‍රී ලන්කන් එයාර්ලයින් ආයතනය විසින් ගුවන් යානා තුනක් මිලයට ගැනීමට ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 297 ක් ආයෝජනය කර තිබිණි. මෙම එක් වසරකට පමණක් සීමාවන ආයෝජනය අතහැර සළකන කළ 2001 වර්ෂයේ ආයෝජනයන්හි අඩුවීම සියයට 6.5 ක්ද ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයෙහි අඩුවීම සියයට 25 ක්ද වෙයි. ආයෝජනය අනාගත වෘද්ධි හැකියාව තීරණය කිරීම සම්බන්ධව ඉතා වැදගත් වන බැවින්, එහි අඩුවීම සමස්ත ආර්ථිකයට අහපපත් සංසිද්ධියක් වෙයි.

රජයේ පරිභෝජන වියදම සහ පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම යන දෙඅංශයෙන් සමන්විත වන මුළු පරිභෝජන වියදම පවත්නා මිල ගණන් යටතේ 2001 වර්ෂයේදී සියයට 14.2 කින් වර්ධනය විය. කෙසේවුවද මූර්ත වශයෙන් සළකන කළ මෙම වර්ධනය සියයට 0.4 කට සීමාවූ අතර, එය

² ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා 2001 වර්ෂයේ ජන හා නිවාස සංගණනය පදනම් කර ගෙන ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සකස් කළ තාවකාලික ඇස්තමේන්තු මත සංශෝධනය කරන ලදී.

2.1 සංඛ්‍යා සටහන
ස්ථාවර (1996) සාධක වියදම් මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ආංශික සංයුතිය සහ වර්ධනය

	වැඩිවීමේ අනුපාතය %		ද.දේ.නි.හි වැඩිවීමෙහි ප්‍රතිශතක දායකත්වය (%)		ද.දේ.නි.හි ප්‍රතිශතය (%)	
	2000 (අ)	2001 (ආ)	2000 (අ)	2001 (ආ)	2000 (අ)	2001 (ආ)
1. කෘෂිකර්මය, දැව ආදී වන ද්‍රව්‍ය හා ධීවර කර්මාන්තය	1.8	(3.0)	6.3	(42.2)	20.5	20.1
කෘෂිකර්මය	1.7	(3.7)	4.6	(41.0)	15.9	15.5
තේ	7.8	(3.4)	1.8	(3.4)	1.4	1.4
රබර්	(9.7)	(1.8)	(0.7)	(0.5)	0.4	0.4
පොල්	8.0	(9.7)	2.3	(11.8)	1.8	1.6
වී	(0.3)	(5.7)	(0.2)	(12.8)	3.2	3.1
අනෙකුත්	0.9	(2.0)	1.4	(12.5)	9.1	9.0
දැව ආදී වන ද්‍රව්‍ය	1.6	5.0	0.5	6.3	1.8	1.9
ධීවර	2.5	(4.0)	1.2	(7.5)	2.7	2.7
2. පතල් හා කැනීම් කටයුතු	4.8	0.7	1.4	0.8	1.7	1.8
3. නිමැවුම් කර්මාන්ත	9.2	(4.0)	25.9	(48.0)	17.4	16.9
තේ, රබර් සහ පොල් මද නිෂ්පාදන සැකසීම	4.2	(5.3)	1.5	(7.6)	2.1	2.0
නිෂ්පාදන කර්මාන්ත	10.4	(3.9)	23.2	(37.3)	14.0	13.7
කුඩා කර්මාන්ත	5.5	(3.5)	1.2	(3.1)	1.3	1.3
4. ඉදිකිරීම්	4.8	2.5	5.6	11.9	7.0	7.3
5. විදුලිය, ගෑස්, ජලය හා සනීපාරක්‍ෂක සේවා	4.5	(2.9)	1.1	(2.9)	1.5	1.4
6. ප්‍රවාහනය, ගබඩා කිරීම හා සංකීර්ණය	7.8	5.2	14.9	42.0	11.8	12.5
7. තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳුම	8.7	(6.5)	31.2	(98.8)	22.1	21.0
ආනයනය	12.9	(10.7)	20.0	(73.5)	10.0	9.0
අපනයනය	18.3	(8.0)	7.3	(14.9)	2.7	2.5
දේශීය	2.4	(1.6)	3.9	(10.6)	9.5	9.4
8. බැංකු රක්‍ෂණ සහ නිශ්චල දේපල	6.4	5.0	8.0	26.3	7.6	8.1
9. නිවාස අයිතිය	1.7	1.4	0.5	1.7	1.8	1.8
10. රාජ්‍ය පරිපාලන හා ආරක්‍ෂක කටයුතු	4.2	1.1	3.4	3.3	4.8	5.0
11. සේවා (අන් තැනක සඳහන් නොවන)	2.3	2.2	1.6	6.0	4.0	4.1
12. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	6.0	(1.4)	100.0	(100.0)	100.0	100.0

(අ) තාවකාලික

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මෑත වර්ෂයන්හි මූර්ත පරිභෝජන වියදම වර්ධනය වූ ආකාරය සලකන කළ සැලකිය යුතු අන්දමින් පහත වැටීමක් වේ. කෙසේ වුවද, වර්ෂය තුළදී ජනගහණයේ සිදු වූ වර්ධනය සලකන කළ 2001 වර්ෂයේදී මූර්ත ඒක පුද්ගල පරිභෝජනයෙහි අඩුවීමක් පෙන්වයි. ආයෝජන කටයුතු සඳහා වැය කල හැකි සම්පත් අංශයෙන් සලකන කළ, දේශීය ඉතුරුම් රුපියල් මිලියන 215 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. මෙය පවත්නා මිල ගණන් යටතේ සියයට 2.1 ක පහත වැටීමක් පෙන්වයි. පෞද්ගලික ඉතුරුම් කෙසේ වුවද සියයට 8.2 කින් වර්ධනය විය. රාජ්‍ය අංශයේ තිර-ඉතුරුම් හෙවත් සෘණ ඉතුරුම් තවදුරටත් පරිහාණියට පත්වෙමින්, පවත්නා මිල ගණන් යටතේ සියයට 60 කින් ඉහළ ගියේය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් දේශීය ඉතුරුම් 2000 වර්ෂයේ වාර්තා වූ සියයට 17.4 සිට 2001 වසරේදී සියයට 15.3 දක්වා අඩු විය. 2000 වර්ෂයේ සියයට 20.9 ක් වූ පෞද්ගලික ඉතුරුම්/දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අනුපාතයද සියයට 20.3 දක්වා අඩු විය. මේ අතර ජාතික ඉතුරුම් සියයට 21.5 සිට 19.5 දක්වා සාපේක්‍ෂව අඩු අනුපාතයකින් පහත වැටිණි. සම්පත් පරතරය හෙවත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් වන ජාතික ඉතුරුම් - ආයෝජන පරතරය 2001 වර්ෂයේදී 2.5 දක්වා අඩු විය. පසුගිය වර්ෂයේදී මෙම පරතරය සියයට 6.5 ක්

විය. මෙම අඩුවීම කෙරේ ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේ ආයෝජන වියදමෙහි වූ පහත වැටීමයි.

2.2 ආංශික ක්‍රියාකාරීත්වය

2001 වර්ෂයේදී, එකතු කළ අගය, මූර්ත වශයෙන් කෘෂිකාර්මික අංශයෙහි සියයට 3.0 කින්ද කාර්මික අංශයෙහි සියයට 2.0 කින්ද සේවා අංශය සියයට 0.5 කින් පහත වැටුණේය. සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයෙහි පහත වැටීමෙන් සියයට 38.3 කට දායක වූයේ කාර්මික අංශයෙහි එකතු කළ අගය පහත වැටීමයි. සමස්ත පහත වැටීම කෙරෙහි කෘෂිකාර්මික අංශයේ දායකත්වය සියයට 42.2 ක් හා සේවා අංශයේ දායකත්වය සියයට 19.5 ක් විය. සේවා අංශයෙහි ඇතුළත්, තොග හා සිල්ලර අංශයේ එකතු කළ අගයෙහි පහත වැටීම සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයේ වූ පහත වැටීමට ආසන්න වශයෙන් සමාන විය.

කාර්මික අංශය

සංශෝධිත වර්ගීකරණයට අනුව කාර්මික අංශයට නිමැවුම් කර්මාන්ත, ඉදිකිරීම්, පතල් හා කැණීම් සහ විදුලිය,

ගැස් සහ ජලය යන අංශයන් ඇතුළත් වෙයි. මෙම අංශයන් කාර්මික අංශයේ මුළු එකතු කළ අගයට පිළිවෙලින් සියයට 61.8 කින්, 26.5 කින් 6.5 කින් හා 5.2 කින් දයක වී ඇත.

2000 වර්ෂයේදී සියයට 9.2 ක ඉහළ වර්ධනයක් පෙන් වූ නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශය, 2001 දී සියයට 4.0 කින් පහත වැටුණේය. නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයට අයත් සියලුම උප අංශයන්ගේ එකතු කළ අගය 2001 වර්ෂයේදී පහත වැටිණි. නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයෙහි එකතු කළ අගයෙන්, අපනයන ඉපැයුම් වලින් සහ රැකියා උත්පාදනයෙන් වැඩිම දයකත්වයක් සපයන උප අංශය වූ කර්මාන්ත නිෂ්පාදන උප අංශය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 3.9 කින් පහත වැටුණේය. කර්මාන්ත නිෂ්පාදන අංශයෙහි සමස්ත එකතු කළ අගයෙන් සියයට 40 ක් ඉක්මවා දයක වන රෙදිපිළි ඇඟුළු සහ සම් නිෂ්පාදන කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් ඇමරිකාව සහ යුරෝපීය සංගමයට අයත් රටවලින් වූ ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුකොට ගෙන සියයට 8.2 ක අඩුවීමක් සනිටුහන් කළේය. මෙම කාණ්ඩයට අමතරව රබර් සහ රබර් සම්බන්ධ නිෂ්පාදන, දියමන්ති සැකසුම් සහ සෙරමික් භාණ්ඩ වැනි අනෙකුත් අපනයනානිමුඛ කාණ්ඩයන්ද ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුවෙන් සෑණ වර්ධනයන් වාර්තා කළේය. මීට සාපේක්ෂව දේශීය වෙළඳපල අනිමුඛ කර්මාන්තවල ක්‍රියාකාරීත්වය සතුටුදයක වූ අතර, අපනයනානිමුඛ කර්මාන්තයන් විසින් ඇති කළ සෑණ බලපෑම අර්ධ වශයෙන් සමනය කරන්නටද මෙය හේතු විය. ආහාර සැකසුම්, බීම වර්ග, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය, මෘෂ්ම නිෂ්පාදන සහ පිරිසිදු කිරීමේ ද්‍රව්‍ය, කිරි නිෂ්පාදන, සත්ව ආහාර, ජලාස්පික් භාණ්ඩ සහ ලෝහ භාණ්ඩ වැනි නිෂ්පාදන ඇතුළත් දේශීය වෙළඳපල, අනිමුඛ කර්මාන්ත වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගය තුළදී ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර ඊට හේතුවූයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු, වට්ටම්, තැගි වවුචර් සහ මිල විශේෂණය වැනි උපක්‍රම ඔස්සේ ඉල්ලුම ඉහළ යාමයි. කෙසේ වුවත්, වර්ෂයේ දෙවන භාගයේදී, සමස්ත ආර්ථිකයේ වූ පහත වැටීම නිසා මෙම කර්මාන්තයන්ද දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දුන් අතර, ඒ හේතුවෙන් මෙම කර්මාන්ත අතුරින් බොහොමයක වාර්ෂික වර්ධනය සෑණ තත්ත්වයක පැවතියේය.

2001 වර්ෂයේදී, වැටිලි හෝග සැකසුම් කර්මාන්තයන්හි එකතු කළ අගය සියයට 5.3 කින් අඩු විය. මීට හේතු වූයේ වර්ෂයේ තුළ දී තේ, රබර් හා පොල් යන ප්‍රධාන වැටිලි හෝග තුනෙහිම නිෂ්පාදනය පහත වැටීමයි. මේ අතර තුර සුළු කර්මාන්ත උප අංශය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 3.5 කින් පහත වැටුණේය. ආර්ථික කර්තව්‍යයන්ගේ පසුබෑම සහ සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම අඩුවීමත් හේතුකොට ගෙන සුළු කර්මාන්ත නිෂ්පාදන සඳහා වූ ඉල්ලුමෙහි අඩු වීමක් දකිය හැකි විය. ප්‍රධාන පෙළේ කර්මාන්ත හෙවත් නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල වූ පසුබෑමද එම කර්මාන්ත හා සුළු කර්මාන්ත අතර ඇති ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධතාවයන් (backward linkage) හේතුවෙන් සුළු කර්මාන්තවල ක්‍රියාකාරීත්වය පහත දැමීමට බලපෑවේය.

පසුගිය වසරේ වාර්තා වූණු සියයට 4.8 ට සාපේක්ෂව මෙම වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් අංශය වාර්තා කළ වර්ධන අනුපාතිකය සියයට 2.5 ක් විය. පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව මන්දගාමී වර්ධනයක් පෙන්නුවද, මෙම අංශයේ ධනාත්මක

වර්ධනය සමස්ත ආර්ථික කටයුතුවල සෘණාත්මක බලපෑම අඩු කරන්නට හේතු විය. මෙම අංශයේ සාපේක්ෂ පසුබෑමට හේතු වූයේ ආයෝජන වියදම් අඩු වීමේ හේතුවෙන් වර්ෂය තුළදී ක්‍රියාත්මක වූ මහා පරිමාණ ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතීන්ගේ ගණන අඩුවීමයි. ආර්ථික වර්ධනයේ පහත වැටීමක් තිබියදීත් මෙම අංශයට වර්ධනයක් වාර්තා කළ හැකි වූයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය අලෙවිය ඉහළ යෑම මගින් පිළිබිඹු කළ පරිදි නිවාස හා අනෙකුත් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතුවල වූ ඉහළ යාමයි. මෙම උපනතියට සාධක සපයමින් 2001 වර්ෂයේ මහ කොළඹ ප්‍රදේශයේ නිවාස අනුමත කිරීම දර්ශකය සියයට 4.5 කින්ද සියලු ගොඩනැගිලි අනුමත කිරීමේ දර්ශකය සියයට 4.9 ක්ද වශයෙන් පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2001 දී ඉහළ ගියේය.

පසුගිය වර්ෂයේ සියයට 4.8 කින් වර්ධනය වූ පතල් හා කැණීම් අංශයේ වර්ධනය 2001 දී වාර්තා කළේ සියයට 0.7 ක සුළු වර්ධනයකි. මෙම අංශයේ වර්ධනයට සම්පූර්ණයෙන් හේතු වූයේ කැණීම් අංශය වර්ෂය තුළදී සියයට 2.5 කින් වර්ධනය වීමයි. කැණීම් අංශයේ නිෂ්පාදනයෙන් අමු ද්‍රව්‍යයක් වශයෙන් ගැනෙන ඉදිකිරීම් අංශයේ වූ වර්ධනය මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතරතුර මැණික් අංශයේ වූ පසුබෑම හේතුකොට ගෙන පතල් උප අංශය 2001 දී සියයට 4.1 කින් පහත වැටුණේය. වටිනා ගල් සඳහා ලෝක ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුවෙන්, මෙම වසරේදී මැණික් අපනයනය ආදායමද සියයට 10 කින් පසුගිය වසර සාපේක්ෂව අඩු විය. කෙසේ වුවත් ෆොස්පේට් සහ මිනිරන් වැනි පතල් අංශයේ අනෙකුත් නිෂ්පාදනයන්හි වර්ධනයක් දකිය හැකි විය.

කෘෂිකාර්මික අංශය

2001 වර්ෂයේදී, කෘෂිකාර්මික අංශයේ එකතු කළ අගය සියයට 3 කින් පහත වැටුණේය. මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ නිරිතදිග සහ ඊසාන දිග මෝසම් වැනි දෙකම ප්‍රමාණවත් ලෙස නොලැබීමයි. අසතුටුදයක කාලගුණික තත්ත්වයන් යටතේ තේ, රබර්, පොල්, වී යන අතුරු ආහාර බෝග වැනි සියලු ප්‍රධාන බෝගයන්ගේ නිෂ්පාදනය වර්ෂය තුළදී පහත වැටිණි. කුකුළු මස්, බිත්තර සහ කිරි වැනි ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කාණ්ඩයන්ගේ නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම හේතුකොටගෙන සත්ව නිෂ්පාදන අංශයේ ඇති වූ වර්ධනය, හෝග අංශයෙන් වූ සෑණ බලපෑම අර්ධ වශයෙන් සමහන් කිරීමට සමර්ථ විය. වන උප අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වයද සතුටුදයක වූ අතර සමස්ත කෘෂිකාර්මික අංශය මත වූ නියඟයෙහි බලපෑම අඩු කිරීමටද එය දයක විය.

වැටිලි හෝගයන්ගේ එකතු කළ අගය 2001 දී සියයට 6.4 කින් පහත වැටුණේය. 1993 වර්ෂයේ සිට අඛණ්ඩව ඉහළ නැගුන තේ නිෂ්පාදනයේ පසුබෑමක් 2001 වර්ෂයේදී දකිය හැකි විය. 2000 වර්ෂයේදී කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 300 ඉක්මවූ තේ නිෂ්පාදනය 2001 වර්ෂයේදී කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 295 වී සියයට 3.4 කින් පහත වැටුණේය. කුඩා තේ වතු හිමියන් විසින් වැඩි දයකත්වයක් සපයන පහත් බිම් තේ නිෂ්පාදනයේ සුළු වර්ධනයක් දකිය හැකි වූ අතර, සමස්ත තේ නිෂ්පාදනයට එම අංශයේ දයකත්වය සියයට 56 ක්

විය. මේ අතර, උස් හා මැදි බිම් නේ නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු අන්දමින් පහත වැටිණ. වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේදී මාසයකට ආසන්න කාලයකින් දිගුගැසුණු වතු සේවක වර්ජනයද නිෂ්පාදනයේ පහත වැටීමට හේතුවක් විය. නියඟය නේ නිෂ්පාදනය කෙරෙහි මෙන්ම නේ නැවත වගාව සහ අළුතින් වගා කිරීම කෙරෙහිද අයහපත් ලෙස බලපෑවේය. මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් උග්‍ර කරවමින් නේ මිල ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළෙහි ඇමරිකානු ඩොලර් වටිනාකමට අනුව, සියයට 3.5 කින් අඩු වූ අතර ලෝක වෙළඳපොළෙහි වූ අධි සැපයුම් තත්ත්වය එයට හේතු කාරක විය.

2001 වසරේදී පොල් නිෂ්පාදනය ගෙඩි දශ ලක්ෂ 2,796 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර එය වාර්තාගත ඉහළම නිෂ්පාදනය සනිටුහන් කළ පසුගිය වසර හා සසඳන කළ සියයට 9.7 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය. මීට හේතු වූයේ 2001 වර්ෂයේදී හා 2000 වර්ෂයේ අග භාගයේදී ලැබුණු වර්ෂාපතනය අඩුවීමයි. මෙම වසර දෙකෙහිදී පොහොර යෙදවීම අඩුවීමද මෙම සෘණ නිෂ්පාදන බලපෑමට හේතුවිය. නිෂ්පාදනය අඩුවීමේ හේතුවෙන් වර්ෂයේ අග භාගයේදී පොල් මිලෙහි තියුණු ඉහළ යාමක් දකිය හැකි විය.

ඒ නිෂ්පාදනය 2001 වර්ෂයේදී මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.6 ක් වූ අතර එය පෙර වසර හා සැසඳීමේදී සියයට 5.7 ක අඩුවීමකි. මෙයට සම්පූර්ණයෙන්ම හේතු වූයේ මහ කන්නයේ ඒ නිෂ්පාදනය සියයට 9.4 කින් පහත වැටීමයි. නියංකාරී කාලගුණික තත්ත්වයක් යටතේ වුවද, යල කන්නයේ ඒ නිෂ්පාදනයේ සුළු වැඩිවීමක් දකිය හැකි වූ අතර, ඊට ප්‍රධාන හේතුව වාරිපෝෂිත බිම් වලින් වැඩි අස්වැන්නක් ලැබීමයි. මෙම හේතුව නිසා සහ වර්ෂාපෝෂිත අඩු අස්වැන්නක් සහිත බිම් වගාවෙන් ඉවත් වීම හේතුවෙන් කන්න දෙකෙහිදීම සාමාන්‍ය අස්වැන්නෙහි වැඩිවීමක් දකිය හැකි විය. මේ අතරතුර ඒ නිෂ්පාදනය පහත වැටීම සහ සහල් ආනයනය කෙරෙහි පැවති සම්බාධක හේතුවෙන් ඒ ගොවීන්ට ඒ සඳහා ඉහළ නිෂ්පාදන මිලක් ලබා ගැනීමට හැකි විය.

2.2 සංඛ්‍යා සටහන
අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික උප අංශයේ සංයුතිය

අංශය	1996 ස්ථාවර මිල අනුව එකතු කළ වටිනාකම (රු.දශලක්ෂ)		
	1999 (අ)	2000 (ආ)	2001 (ඇ)
මුළු එකතුව	77,236	77,913	76,355
එළවළු	35,235	36,426	35,166
අතුරු ආහාර හෝග (ආ)	15,781	16,032	15,312
සුළු අපනයන හෝග (ඇ)	7,666	6,960	6,299
උක්ගස්	1,281	1,345	1,039
දුම්කොළ	1,484	1,325	1,460
සත්ව පාලනය (ඈ)	6,597	6,630	7,371
අනෙකුත්	9,192	9,195	9,708

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (අ) කාවකාලික
- (ආ) අතුරු ආහාර හෝග කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් අර්කාපල්, මිරිස්, රකුරුණ, ලොකුරුණ, මුංඇට, කවිපි, කුරක්කන් ඇතුළු අනෙකුත් අතුරු ආහාර හෝග වලින් සමන්විත වේ.
- (ඇ) සුළු අපනයන හෝග කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් කෝපි, ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කරාබුතැටි, කපු, බුලත් හා අනෙකුත් සුළු අපනයන හෝග වලින් සමන්විත වේ.
- (ඈ) සත්ව පාලන කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් කිරි, බිත්තර, කුකුල් මස් හා අනෙකුත් මස් නිෂ්පාදන කටයුතුවල එකතු කළ අගයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

එළවළු, පලතුරු, අතුරු ආහාර හෝග, සුළු අපනයන හෝග සහ සත්වපාලනය යනාදී අංශ ඇතුළත් අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික අංශය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 2 කින් පහත වැටුණේය. මෙම කාණ්ඩයෙහි අංශ අතුරින්, එළවළු නිෂ්පාදනයේ අඩුවීම සියයට 3.5 ක් විය. පහත රට එළවළු සෑම වර්ගයකට පාහේ නිෂ්පාදනයෙහි අඩුවීමක් දකිය හැකි වූ අතර බොහෝ උඩරට එළවළු සහ අල වර්ගවල නිෂ්පාදනයෙහි වැඩිවීමක් දකිය හැකි විය. පහත රට එළවළු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි ඉතාමත් අයහපත් අන්දමින් බලපෑමේ වර්ෂය පුරා පැවති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයයි. අතුරු ආහාර හෝග නිෂ්පාදනයද සියයට 4.5 ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළ අතර, එය මෝසම් වර්ෂාවන් ප්‍රමාණවත් නොවීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය. අර්තාපල් හැර අනෙකුත් සියළුම අතුරු ආහාර හෝග නිෂ්පාදනයන්ගේ පහත වැටීමක් දකිය හැකි විය. ආනයනයන් කෙරෙහි සීමා කෙරෙමින් පැනවුණු සුවිශේෂ ආනයන තීරු බදු ආරක්ෂණය හේතුවෙන් අර්තාපල් නිෂ්පාදනයෙහි සියයට 19 ක තියුණු වැඩිවීමක් දකිය හැකි විය.

2001 වර්ෂය තුළ සත්ව පාලන උප අංශයෙහි සියයට 11 ක ප්‍රශංසාත්මක වර්ධනයක් දකිය හැකි විය. කුකුළු මස් නිෂ්පාදනයෙහි සියයට 12 ක වාර්ෂික වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණේ ඒ තමුදු, සංචාරක කර්මාන්තය මුහුණ පෑ අර්බුදය නිසා ඇති වූ ඉල්ලුමෙහි පහත වැටීම හේතුවෙන් වර්ෂයේ අගභාගයේදී මෙම කර්මාන්තයෙහි පසුබෑමක් දකිය හැකි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කුකුළු මස් විශාල පරිමාණයෙන් ශීතාගාර තුළ එක් රැස් වූණු අතර, නිෂ්පාදන මිල ගණන් නිෂ්පාදන පිරිවැය ආවරණය කළ නොහැකි මට්ටමට පහත වැටිණ. වර්ෂයේ අගභාගයේදී පැවති විදුලිය ඇණහිටුවීම් මෙම ප්‍රශ්නය තවත් උදකරවීමට හේතුවිය. කෙසේවුවත්, නිෂ්පාදනයේ ඉහළ යාම සහ දේශීය ඉල්ලුම අඩුවීම යන කරුණු හේතුවෙන් මෙම කර්මාන්ත අපනයන වෙළඳපල කරා යොමුවීමක් දකිය හැකි විය. 2000 වර්ෂයේදී මෙට්‍රික් ටොන් 50 ක් වූ කුකුළු මස් සහ මාංශ නිෂ්පාදිත අපනයනය, 2001 වර්ෂයේදී මෙට්‍රික් ටොන් 209 ක් දක්වා ඉහළ යාම තුළින් මෙම ප්‍රවණතාවය පිළිබිඹු කෙරිණ. මෙම අපනයනයන්ගෙන් ඉතා විශාල ප්‍රමාණයක් සිදු කෙරුණේ වර්ෂයේ අගභාගයේදී මාලදිවයිනට සහ මැද පෙරදිග රටවලටය.

මේ අතුරතුර, බොහෝ කාලයක් මුළුල්ලේ ඉතා මන්දගාමී වෘද්ධි ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළ වන උප අංශය 2001 වර්ෂයේදී සියයට 5.0 ප්‍රශංසාත්මක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. පෞද්ගලික අංශය විසින් අනාගත පරිභෝජන ඉල්ලුම සලකා වනාන්තර වගාව කෙරේ දිගුකාලීන ආයෝජනයන් සිදුකිරීම මෙම වෘද්ධියට පාදක විය. මෙම උපන්තිය අනාගත වර්ෂවලදීද මෙම උප අංශයේ එකතු කළ අගය ඉහළ දැමීමට දයක වනු ඇත.

සේවා අංශය

සේවා අංශය වර්ෂය තුළ සියයට 0.5 ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය. තොග සහ සිල්ලර වෙළඳ උප අංශය තුළ පැවති සෘණ වර්ධනය 2001 වසරේදී සමස්ථ

ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි තීව්‍ර බලපෑමක් ඇති කළේය. වෙළඳ අංශය තුළ එකතු කළ අගයේ පහළ වැටීම රුපියල් මිලියන 12,280 ක් වූ අතර, මෙය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සමස්ථ සංකෝචනය වන රුපියල් මිලියන 12,423 ට ඉතා සමීප අගයකි. ආනයන පරිමාවන්ගේ පහත වැටීම පිළිබිඹු කරමින් ආනයන වෙළඳමේ එකතු කළ අගය 2001 වසරේදී සියයට 10.7 කින් පහළ ගියේය. 2001 මුල් කාලයේදී සර්ව ආර්ථික ස්ථාවරභාවය උදෙසා ක්‍රියාත්මක කෙරුණු ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාදාමයන් සහ වර්ෂය තුළ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල පැවති පසුබෑස්ම, ආනයන පරිමාවන් අඩුවීම කෙරෙහි බලපෑවේය. අපනයන වෙළඳ මිල උප අංශයද, අපනයනික භාණ්ඩ සඳහා වූ ඉල්ලුම පහත වැටීම හේතුවෙන් සියයට 8 ක පසුබෑමකට ලක් විය. ආනයන සහ අපනයන උප අංශ තුළ එකතු කළ අගයේ පහත වැටීම සනාථ කරමින්, ආනයන සහ අපනයන විටිනාකම එ.ජ.ඩොලර් විටිනාකමින් පිළිවෙලින් සියයට 18.4 කින් සහ සියයට 12.8 කින් පහත වැටිණ. දේශීය වෙළඳ උප අංශය සියයට 1.6 කින් අඩුවීම දේශීය වෙළඳපොලට සපයන කෘෂිකාර්මික සහ නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයන්හි නිෂ්පාදන පරිමාවන් පහළ වැටීම තුළින් මනාව පිළිබිඹු විය.

සමස්ථ ආර්ථිකයේ පසුබෑම තුළ වුවද, ප්‍රවාහනය, ගබඩා කිරීම සහ සන්නිවේදන අංශය සියයට 5.2 ක වර්ධනයක් වාර්තා කිරීමට සමත් විය. 1996 සිට සීඝ්‍රයෙන් සහ අඛණ්ඩව වර්ධනය වූ දුරකථන සන්නිවේදන උප අංශය, වර්ධනය කෙරෙහි තවදුරටත් ඉහළ දායකත්වයක් සපයමින් පසුගිය වසර තුළදී සියයට 25.5 කින් ප්‍රසාරණය විය. මීට සාපේක්ෂව 2000 වසරේදී වර්ධන වේගය සියයට 25.1 ක් විය. ජංගම දුරකථන සැපයුම සියයට 55 කින් ව්‍යාප්ත වීම, මෙම සතුටුදායක වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේය. විශාල ආයෝජනයන්, ආකර්ශනීය ප්‍රචාරක ව්‍යාපාර, තව්න පහසුකම් හඳුන්වාදීම සහ තරඟකාරී මිල ජංගම දුරකථන සේවාවන්හි මෙම වර්ධනය කෙරෙහි දායක විය. මේ අතර, අන්තර්ජාල සහ විද්‍යුත් තැපැල් භාවිතා කරන්නන්ගේ සංඛ්‍යාවද, වර්ෂය තුළදී සියයට 52 ක යහපත් වර්ධනයක් සටහන් කළේය. කෙසේ වුවද, ස්ථාවර දුරකථන පහසුකම් සඳහා පෙර පැවති ඉල්ලුම බොහෝදුරට සපුරා ඇති හෙයින්, එම කාණ්ඩයේ වර්ධනය සියයට 8.0 කට සීමා විය.

අසතුටුදායක ආර්ථික වාතාවරණයක, විශේෂයෙන්ම ආනයන-අපනයන වෙළඳම පහත වැටුණු තත්ත්වයක් තුළ වරාය සේවාවන්හි වර්ධනය ශුන්‍ය මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට එම අංශය සමත් විය. වසරේ පළමු අර්ධය තුළ මෙම උප අංශය ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, පසුගිය වර්ෂ තුන තුළ පැවති නිශ්චලතා භාවයෙන් මිදී වර්ධන ප්‍රවණතාවක් කෙරෙහි යොමු වන ලකුණුද පෙන්නුම් කළේය. විදේශ වෙළඳමෙහි පැවති මන්දගාමී ක්‍රියාකාරීත්වය මධ්‍යයේ වුවද, මෙවැනි වර්ධනයක සලකුණු පෙන්නුම් කළේ වරාය සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ යාම නිසාය. කෙසේ වුවද, මුහුදු ප්‍රවාහන සඳහා යුධ අවදානම් රක්ෂණ ගාස්තු පැනවීම සහ වර්ෂයේ අග භාගයේදී විදේශ වෙළඳමේ ඇති වූ සංකෝචනය, වර්ෂය මුල් භාගයේ පැවති ධනාත්මක ක්‍රියාකාරීත්වය ශුන්‍ය කිරීමට සමත් විය. පසුගිය අගෝස්තු

මස ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ පැවති සේවක වර්ජන හේතුවෙන් වරාය සේවාවන් අඩාලවීමද, මෙම අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි අයහපත් බලපෑමක් ඇති කළේය.

මහී සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය ඇතුළත් වන ප්‍රවාහන උප අංශය, මහා මාර්ග, දුම්රිය සහ ගුවන් යන කාණ්ඩයන්ගෙන් සමන්විත වෙයි. මෙම අංශයෙහි ඒකාබද්ධ වර්ධන අනුපාතය 2001 වසරේදී 0.5 කින් පහළ වැටුණු අතර ඊට සාපේක්ෂව 2000 වසරේ වර්ධනය සියයට 4.1 ක් විය. මෙම පහත වැටීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ දේශීය නිෂ්පාදනයෙහි සහ විදේශ වෙළඳමෙහි වූ සංකෝචනයට සමගාමීව භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයෙහි එකතු කළ අගය පහළ වැටීමය. කෙසේ වුවද, මහී ප්‍රවාහන උප අංශය හොඳින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර එය භාණ්ඩ ප්‍රවාහන උප අංශයේ පැවති සෘණාත්මක බලපෑම යම් පමණකින් හෝ සමනය කිරීමට සමත් විය. මෙම දියුණුව කෙරෙහි පොදු මහී ප්‍රවාහන අංශය සතුටුදායක දායකත්වයක් දැක් වූ අතර, ප්‍රාදේශීය (පොකුරු) බස් සමාගම් වලින් දිනකට සාමාන්‍ය වශයෙන් ක්‍රියාකරවනු ලැබූ බස් රථ සංඛ්‍යාව 2000 දී පැවති 5,496 ට සාපේක්ෂව 2001 වසරේදී, 5,722 දක්වා ඉහළ ගියේය. ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවාව 2001 වර්ෂයේදී ධාවනය කළ දුම්රිය සංඛ්‍යාව මෙන්ම භාණ්ඩ පරිමාව සහ මගීන් සංඛ්‍යාව ද ඉහළ යාම නිසා එම උප අංශයේ එකතු කළ අගය වර්ධනය විය. 2000 වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවාව මිලදී ගත් බලවේග කට්ටල 15, දුම්රිය සේවය තවදුරටත් වැඩි දියුණු කිරීමට ඉවහල් විය. මේ අතර වර්ෂය අගභාගය තුළදී කවුතායක ගුවන් තොටුපලට සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයට එල්ල කෙරුණු ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාර හේතුවෙන් ගුවන් ප්‍රවාහන උප අංශය කෙරෙහිද බාධා එල්ල විය. ශ්‍රී ලන්කන් එයාලයින්ස් මගින් පියාසර කරන ලද මහී කිලෝමීටර ගණන 2000 දී වූ දශ ලක්ෂ 6860 සිට 2001 වර්ෂයේදී දශ ලක්ෂ 6556 දක්වා පහළ ගියේය.

අයහපත් ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයක් යටතේ වුවද, බැංකු සහ රක්ෂණ කටයුතු අංශය 2001 වසරේදී සියයට 5 ක යහපත් වර්ධනයක් සනිටුහන් කළේය. අස්ථාවර ආර්ථික තත්ත්වයන් මත රක්ෂණ සේවා උප අංශය වර්ෂය තුළ ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ශක්තිමත් වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීමට සමත් විය. වාණිජ බැංකු අංශයද සාපේක්ෂ වශයෙන් යහපත් ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙමින්, සියයට 4.8 ක මූර්ත වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් සාධක වූයේ, වාණිජ බැංකු අංශය තුළ ශුද්ධ පොලී ආදායම ඉහළ යාමය. එලෙසම, 2000 වසරේ අග භාගයේදී ඉවත් කරනු ලැබූ විදේශ මුදල් තැන්පතු මත ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය, වාණිජ බැංකු අංශයෙහි සඵල අරමුදල් පිරිවැය අඩු කරලීමට සමත් විය.

වර්ගීකරණය නොකළ සියලුම සේවා ඇතුළත් "සේවා (අන් තැනක සඳහන් නොවන)" අංශය 2001 වර්ෂය තුළදී සියයට 2.2 කින් වර්ධනය විය. පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා, පෞද්ගලික අධ්‍යාපන සේවා, ප්‍රචාරක සේවා සහ ගෘහස්ථ මෙවලම් සිට වාහන දක්වා වූ සියළු අළුත්වැඩියා කටයුතු යන උප අංශයන් මෙම වර්ධනය කෙරෙහි දායකත්වයක් දක්වීය. කෙසේ වුවද ප්‍රධාන වශයෙන් විදේශ සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම මත රඳ පවතින හෝටල් සේවා උප අංශයේ

වර්ධනය, වර්ෂයේ අගභාගයේදී සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම පහත වැටීම හේතුවෙන් සංකෝචනයකට ලක් විය. විදේශ සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම වර්ෂයේ මුල් අර්ධයේදී පැවති සියයට 10.5 ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව අගභාගයේදී සියයට 44 ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය. කටුනායක ගුවන් තොටුපලට මෙන්ම ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයට එල්ල වූණු ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාර හේතුවෙන් හෝටල් කර්මාන්තය සැලකිය යුතු පසුබෑමකට ලක් විය. මෙම කර්මාන්තය වසරේ අපර භාගයේ දී, ක්‍රියාකාරී මට්ටමක පවත්වා ගැනුණේ ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම හේතුවෙනි.

2.3 වියදම

දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාවලිය විසින් ජනනය කරනු ලබන සමස්ත ඉල්ලුම මණිනු ලබන්නේ ආර්ථිකයේ පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය අංශයන්හි පරිභෝජන හා ආයෝජන වියදමෙහි එකතුව වන දළ දේශීය වියදම මගිනි. 2001 වර්ෂයේදී පවත්නා වෙළඳපොල මිල අනුව දළ දේශීය වියදම රුපියල් බිලියන 1,494 ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර, මෙය 2000 වසරට සාපේක්ෂව සියයට 7.4 ක වර්ධනයකි. සමස්ථ වියදමෙන් සියයට 79 ක් පරිභෝජන වියදමය. දළ දේශීය වියදමෙහි සහ භාණ්ඩ හා සේවාවන්හි ශුද්ධ ආනයනයන්ගේ එකතුව ලෙස සැලකෙන වෙළඳපොල මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, රුපියල් බිලියන 1400 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, මෙය පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 11.3 ක වර්ධනයකි.

පවත්නා වෙළඳපොල මිල අනුව පරිභෝජන වියදම, රුපියල් බිලියන 1185 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෙය 2000 වසර හා සැසඳීමේදී සියයට 14.2 ක වර්ධනයකි. වර්ෂය තුළ පැවති උද්ධමනකාරී පීඩනය මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතු සාධකය විය. පරිභෝජන වියදමෙහි මූර්ත වර්ධනය සියයට 0.4 ක් වූ අතර, පෙර වර්ෂයේදී මීට සාපේක්ෂ වර්ධන වේගය සියයට 5 ක් විය. සමස්ථ පරි-භෝජන වියදමින් සියයට 88 ක්ම පාහේ නියෝජනය වන පෞද්ගලික පරිභෝජනය වියදම, පවත්නා මිල ගණන් යටතේ 2000 වර්ෂයේ පැවති රුපියල් බිලියන 906 සිට 2001

වර්ෂය තුළදී රුපියල් බිලියන 1044 දක්වා සියයට 15.2 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. ආනයනික භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවා මත පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම පවත්නා මිල ගණන් අනුව සියයට 6.4 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. ආනයන පරිමාවන් වශයෙන් ගත් කළ මූලික ආහාරමය ද්‍රව්‍ය බොහොමයක වර්ෂය තුළදී පහළ යාමක් දක්නට ලැබුණි. ආහාර නොවන ආනයනයන් සැලකීමේදී, මෝටර් වාහන සහ බයිසිකල් ආනයනය එ.ජ.ඩොලර් අගයෙන් ගත් කළ පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 46 ක සැලකිය යුතු අඩු වීමක් වාර්තා කළේය. මෙම අඩුවීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑ හේතුව වූයේ රාජ්‍ය අංශයේ සමහර ශ්‍රේණිවල සේවකයින්ට වාහන ආනයනය සඳහා ලබා දුන් නිරු බදු සහන අත්හිටුවීමය. දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ සැලකීමේදී සහල්, පොල් නිෂ්පාදන සහ මාළු සඳහා වූ වියදම් සැලකිය යුතු අන්දමින් ඉහළ ගියේය. මෙම අයිතමයන්හි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් අඩු වුවද, ප්‍රධාන වශයෙන් වෙළඳපොල මිල ඉහළයාම හේතුවෙන් පරිභෝජන වියදම් මෙලෙස ඉහළ ගියේය. කාර්මික භාණ්ඩ මත වියදම, පවත්නා වෙළඳපොල මිල අනුව සියයට 13 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, සැකසූ ආහාර සහ ඇඟළුම් සඳහා පරිභෝජන වියදම් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහළ ගියේය.

පවත්නා වෙළඳපොල මිල අනුව ආයෝජන වියදම් 2001 වර්ෂයේදී රුපියල් බිලියන 308 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර එය පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 12.5 ක පහළ වැටීමකි. මෙම පහත වැටීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ පෞද්ගලික ආයෝජන සියයට 14.5 කින් පහළ වැටීමය. පෞද්ගලික අංශය තුළ, දැනට වැඩ ඇරඹා ඇති විශාල ප්‍රමාණයේ ආයෝජන ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. කෙසේ වුවද, කටුනායක අධිවේගී මාර්ගයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම හැරුණුකොට, වර්ෂය තුළ වෙනයම් අළුත් විශාල පරිමාණ ව්‍යාපෘති කිසිවක වැඩ ආරම්භ නොකෙරුණි. පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජනයන් ආංශික පදනමින් විග්‍රහ කරන කළ ප්‍රවාහන උප අංශය පවත්නා මිල අනුව සියයට 71.2 කින් පහළ වැටුණු අතර, වගා කිරීම, නැවත වගා කිරීම සහ ඉඩම් සංවර්ධනය (සියයට 20), යන්ත්‍රාගාර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ (සියයට 8.9) සහ අනෙකුත් ප්‍රායෝගික භාණ්ඩ

2.3 සංඛ්‍යා සටහන
සම්පත් සංයුතිය සහ උපයෝජනය (1996 ස්ථාවර මිල අනුව)

ශීර්ෂය	ප්‍රතිශතාත්මක දයකත්වය			ප්‍රතිශතාත්මක වර්ධනය	
	1999 (අ)	2000 (ආ)	2001 (ඇ)	2000	2001
1. මුළු සම්පත්	100	100	100	9.0	-4.5
වෙළඳ මිල අනුව ද.දේ.නි.	67	65	67	6.0	-1.4
භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවා ආනයන (ආ)	33	35	33	14.9	-10.1
2. උපයෝජිතකරණය	100	100	100	9.0	-4.5
පරිභෝජනය	59	57	60	5.0	0.4
දළ දේශීය ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	18	18	15	10.0	-17.1
රජය	2	2	2	6.4	-6.1
පෞද්ගලික අංශය හා රජයේ සංස්ථා	16	16	13	10.5	-18.6
නොග වෙනස්වීම්	0	0	0	-58.2	-12.1
භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවා අපනයන (ආ)	24	26	25	18.0	-6.5

(අ) කාවකාලික
 (ආ) ගුවන්යානා මිලදී ගැනීම සඳහා ලබා ගත් ණය මුදලින්, ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 292.8 ක් එම ගුවන්යානා විනාශ වීම නිසා ලැබුණු රක්ෂණ මුදලින් පියවීම, ගෙවුම් ශේෂයෙහි සේවා ගිණුමේ තුළන අයිතමයක් වශයෙන් ඇතුළත් කර ඇති අතර, එය මෙහි 2001 වර්ෂය සඳහා සාධක නොවන සේවාවක් වශයෙන් ඇතුළත් කර තැබූයේය.

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(සියයට 5) යනාදී ලෙස ආයෝජනයන් පහත වැටිණි. මේ අතර ගොඩනැගිලි සහ වෙනත් ඉදිකිරීම් සඳහා වන ආයෝජන සියයට 14.3 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. සමස්ථ පෞද්ගලික ආයෝජකයන්ගෙන්, සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වරාය සේවා, දුරකථන සන්නිවේදන සහ බලශක්ති වැනි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කර ඇත. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම්, සියයට 2.1 කින් වර්ධනය විය. මෙම රාජ්‍ය ආයෝජන, මහාමාර්ග ඉදිකිරීම්, බලශක්ති සහ ජල සැපයුම් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු කර ඇත.

2.4 පවත්නා සම්පත් සහ උපයෝජනය

දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් හා ආනයනික භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවාවන්ගෙන් (විදේශ සම්පත්) සමන්විත වන ආර්ථිකයේ සමස්ත සම්පත් ප්‍රමාණය, පවත්නා වෙළඳපොළ මිල අනුව 2000 දී වූ රුපියල් බිලියන 1882 සිට 2001 වසරේදී රුපියල් බිලියන 2,011 දක්වා වර්ධනය විය. මෙම වර්ධනය ජනනය කරන ලද්දේ පවත්නා වෙළඳ-පොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය තුළින් ඇති වූ රුපියල් බිලියන 143 (සියයට 11.3) ක වර්ධනය හා රුපියල් බිලියන 13 (සියයට 2) ක් වූ විදේශ සම්පත් නිර්වර්ධනය තුළිනි.

1996 ස්ථාවර මිල අනුව තක්සේරු කරන ලද, පවත්නා සම්පත් 2001 වසරේදී සියයට 4.5 කින් පහත වැටිණි. සියයට 1.4 ක් වූ ආර්ථික වර්ධනයේ සහ සියයට 10.1 ක් වූ ආනයනික භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවාවන්හි සංකෝචනය මේ සඳහා හේතු සාධක විය. 2000 වසරේදී ස්ථාවර (1996) මිල අනුව, පවත්නා සම්පත් සියයට 9 කින් වර්ධනය විය. සම්පත් උපයෝජනය සැලකීමේදී, පරි-භෝජනය සුළු වශයෙන් සියයට 0.4 ක ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කළ අතර, ආයෝජනයෙහි සහ භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවාවන්ගේ පහත වැටීම, පිළිවෙලින් සියයට 17.1 ක් සහ සියයට 6.5 ක් විය. සම්පත් උපයෝජනය තුළ, පරිභෝජන අංශය සියයට 57 සිට සියයට 60 දක්වා වර්ධනයක් සහ ආයෝජන අංශය සියයට 18 සිට සියයට 15 දක්වා පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළ අතර, අපනයනික භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවා සුළු වශයෙන් වෙනස් විය.

2.5 දේශීය සහ ජාතික ඉතිරි කිරීම්

එක්සත් ජාතීන්ගේ ජාතික ගිණුම් ක්‍රමය - 1993 (SNA 1993) ට අනුකූලව, අවසන් පරිභෝජනය උදෙසා භාවිතා නොකරන වැය කළ හැකි ආදායමෙහි අතිරික්තය, ඉතුරුම් ලෙස හැඳින්වේ. කෙසේ වුවද, දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා කෙරෙන ජාතික ගිණුම් ක්‍රමයට අනුව ඉතුරුම් ඇස්තමේන්තු කිරීම කෙරෙන්නේ පුළුල්ව පිළිගැනෙන සහ අනුගමනය කෙරෙන ආයෝජනය මේ අනුව දේශීය ඉතුරුම් ඇස්තමේන්තු කරනු ලබන්නේ ආයෝජන සහ භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවාවන්ගේ ශුද්ධ ආනයනයන් ලෙස නිර්වචනය කරනු ලබන විදේශ සම්පත්හි වෙනස මගිනි. පෞද්ගලික ඉතුරුම් සහ රාජ්‍ය ඉතුරුම් ඇතුළත් දේශීය ඉතුරුම් 2001

වසරේදී රුපියල් බිලියන 215 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. මෙය පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 2.1 ක පහත වැටීමකි.

දේශීය ඉතුරුම්හි පහළ වැටීම සඳහා මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ, රාජ්‍ය අයවැයෙහි වර්තන ගිණුමෙහි හිඟය ලෙස නිර්වචනය කෙරෙන රාජ්‍ය ඉතුරුම් සියයට 60 කින් පහත වැටීමයි. රාජ්‍ය ආදායමට සාපේක්ෂව වර්තන වියදම් ඉහළ යාමෙන් හටගත් හිඟය හේතුවෙන් රාජ්‍ය නිර්-ඉතුරුම් තවදුරටත් ඉහළ ගියේය. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකමහි සංකෝචනය, ආනයන පරිමාවන් පහත වැටීම, වර්ෂයේ අගභාගයේදී ලබා දුන් බදු සහන සහ යම් රාජ්‍ය ආයතනයන්හි පැවති අයහපත් මූල්‍ය තත්වයන්, හිඟ රාජ්‍ය ආදායම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑ අතර, සුභසාධක වියදම් ඉහළ යාම සහ ණය මත කෙරෙන පොළී ගෙවීම් අධික වීම වර්තන වියදම් ඉහළ යාම කෙරෙහි විශේෂයෙන් බලපෑවේය. ගෘහස්ථ ඉතුරුම් සහ ආයතනික ඉතුරුම් ඇතුළත් පෞද්ගලික ඉතුරුම් 2001 දී රුපියල් බිලියන 284 ක් දක්වා සියයට 8.2 කින් වර්ධනය විය. 2000 වසරේදී මීට සාපේක්ෂව වර්ධනය සියයට 15.5 ක් විය. මෙම මන්දගාමීත්වය කෙරෙහි බලපෑ කරුණු ලෙස 2001 වර්ෂය තුළ මූල්‍ය ආදායමෙහි සංකෝචනය, සාමාන්‍ය මිල මට්ටම ඉහළ යාම සහ ආයතනික ලාභයන් පහත වැටීම දැක්විය හැකිය. දේශීය ඉතුරුම් අනුපාතය (දේශීය ඉතුරුම්/ද.දේ.නි.) හි සියයට 15.3 දක්වා පහත වැටුණු අතර, පෞද්ගලික ඉතුරුම් අනුපාතිකය ද සියයට 20.9 සිට සියයට 20.3 දක්වා පහත වැටිණි.

දේශීය ඉතිරිකිරීම්, ශුද්ධ විදේශ පෞද්ගලික සංක්‍රාම සහ ශුද්ධ සාධක ආදායමෙහි එකතුව වන ජාතික ඉතිරිකිරීම්, රුපියල් බිලියන 273 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. ජාතික ඉතුරුම් අනුපාතය, දේශීය ඉතුරුම් අනුපාතයට සාපේක්ෂව සියයට 21.5 සිට සියයට 19.5 දක්වා ආන්තික පහළ වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ විදේශීය ශුද්ධ පෞද්ගලික සංක්‍රාම සියයට 13.5 කින් වර්ධනය වීමය. විශේෂයෙන් මැද පෙරදිග සේවය කරන ශ්‍රමිකයන්ගේ ආදායමින් සංයුක්ත වන විදේශීය ශුද්ධ පෞද්ගලික සංක්‍රාම, 2001 වසරේ ජාතික ඉතිරිකිරීම් වලින් සියයට 31 කට පමණ දායක විය. 2000 දී මීට සාපේක්ෂව අනුපාතය සියයට 27 ක් විය.

2.4 සංඛ්‍යා සටහන
ජාතික ඉතිරි කිරීම් (පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව)

	රුපියල් දශ ලක්ෂ			
	1998	1999 (අ)	2000 (අ)	2001 (අ)
1. වෙළඳ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	1,017,986	1,105,963	1,257,634	1,400,180
2. දේශීය ඉතිරිකිරීම්	194,735	215,733	219,259	214,699
3. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදායම	(11,556)	(17,831)	(23,083)	(25,048)
4. විදේශීය ශුද්ධ පෞද්ගලික පැවරුම්	54,785	62,438	73,810	83,802
5. ජාතික ඉතිරිකිරීම්	237,965	260,340	269,986	273,453
6. දේශීය ඉතිරිකිරීම් අනුපාතිකය (අංක 2 අංක 1 හි % ලෙස)	19.1	19.5	17.4	15.3
7. ජාතික ඉතිරිකිරීම් අනුපාතිකය (අංක 5 අංක 1 හි % ලෙස)	23.4	23.5	21.5	19.5

(අ) තාවකාලික මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව